

ուն, իրեն իրաւունք վերապահելով
«ետ ասանքը այդ ասանքը կապիւր տը-
րամատրիթեան համաձայն» միեւնոյն
ժամանակ կապակատար Պ. Եղեանց
Բեգեթ գործը վճարման և Փոխա-
տուութեան Դրամատան մէջ ընթացիկ
հայեի մը բացաւ՝ յանուն Սանտարե-
անի կապակատարներուն՝ առեւտն
ծախքներու յառկայած գումարներու
պահպանման համար։

Կապակատարներու կանխապէս տը-
ւած որոշման համաձայն, կապակա-
տար Պ. Եղեանցը իրեն փոխադրու-
ածը մը զանգեց կապակատար Պ. Եղ-
եանցին հանգուցաւ Սանտարեանի
գործը վարելու համար, իսկ կա-
պակատար Պ. Տիգրանեանց չուզեց այս
փոխադրագիրը ստի, և ապա 1891
Մարտ 26ի յայտարարութեամբ, որուն
վաւերացեալ մէկ օրինակը կը մնայ
կնանկակալութեան քով, հրաժարեցաւ
կապակատարի պաշտօնէն և իրաւ երկու
կապակատարները շարունակելին կա-
տարել իրենց վրայ գործած պարտա-
կանութիւնները։

Ըստ կապիւր, Սանտարեան զբա-
ւաւորուելէն պէտք է ոչ աւելի քան
կէսը կաշուածի վերածնել և միւս կէսը
տոկոսաբեր թուղթերու։ Այդ թուղ-
թերը՝ վաւերացան վարձարին ա-
նուամբ՝ ստանալ է պարտին կա՛մ Ռու-
սաստանի Պետական Դրամատան և
կա՛մ Սերպայի Պետական Դրամատան-
ներէն մէկուն մէջ. անոնք կրնան վա-
ճառուիլ միայն կապակատարներու
ձեռքով և այն ալ ցորտի անոնքմէ
երկուք կենդանի են. իսկ կապակա-
տարներէն երկուքն մահէն ետքը ոչ
քէ իրաւունք ունի վաճառել այդ
թուղթերը կա՛մ ձեռքառեւծի զանոնք
պարտքերով։

Այս պարտականութեանց ճշդի կա-
տարման նպատակով Պ. Կարպատ Եղ-
եանց 1891ին ռեզիդորեալ Սերպայ, և
ռուսաւորներով Սերպայական առանկա
կարգ Պետութեան վարչակալին հաստա-
տութիւնները, այն եզրակացութեան
եկաւ թէ ներգրային մէջ Սերպայ չունի
Կապակատար դրամատան, որովհետեւ,
ինչպէս Գերմանական Դրամատանը,
նոյնպէս և Սերպայական կա՛մ Անգլիա-
կան Դրամատանները կա՛մ Անգլիա-
կան հաստատութիւններ են, ուստի կապակա-
տարները Ռուսիայ Պետական Դրա-
մատան յանձնելու Սանտարեան վար-
ժարանի կապակա՛մ տոկոսաբեր թուղ-
թերը՝ իբր ասանք՝ ի պահպանութեան
այս պայմաններու նիւստ վրայ որոնք
որոշուած են կապիւր պարտագրութեանց
համաձայն։ Նորին Ս. Սմոլնիկ Ամե-
նային Հայոց Հայրապետը 1894 Մարտ
19ը Գեղարքունի կապակատարներու
ձեռնարկութեան հաւանած ըլլալը յայտա-
նելով, օրինակ անոնց գործողութիւնը
Կապակատարները, ալ զանազան ու-
նեանքով կապիւր այն արամագրութիւնը
որով թող արուած է վաճառել տոկո-
սաբեր թուղթերը միայն կապակա-
տարներուն երկուքն կենդանութեան
ժամանակ և որուն համեմատ իրենց
մահէն ետքը այդ տոկոսաբեր թուղ-
թերը անվաճառելի սեպականութիւն
կը դառնան վարժարանին համար, և
նկատելով որ Սանտարեանի կը-
տակած տոկոսաբեր թուղթերէն մէկ
քանիսն մասնաւոր հաստատութեան
բաժնետոմսեր են, որոնց արժէքը
ժամանակ առ ժամանակ կը սոս-
րութիւն և որոնք երբեմն աւելի և
երբեմն պակաս եկամուտ կը բերեն,
պարտք համարեցին հետզհետէ այդ
ժամանաւոր տոկոսաբեր թուղթերը վե-
րանել Պետական կա՛մ Պետութեան նե-
րաշխարհածութեան թուղթերու, որով գո-
յացաւ ըստական շահ մը։

Սանտարեանի թողած մուրհակներն
ու պարտագրութեան կը հասնին 257,285
րուպլի 52 կոպէկի, 51,391 տասնամե-
ծակը անցած մուրհակներ, իսկ 205,894
րուպլի 52 կոպէկը տասնամեծակ շահ-
ցած մուրհակներ և պարտագրութեան
Կապակատարները կորսնցնելու տա-
նաճախը շահացած պարտագրութեան յաճո-
ղեցան գումարը 35,628 րուպլի 63 կո-
պէկի. մնացեալ գումարն 42,469 րուպ-
լի 7 կոպէկ հաւելէ զուրս ձեռնեցաւ
գանձուած անորոշուի ըլլալուն համար,
իսկ 16,025 րուպլի Սանտարեանի կող-
մէ գանձուած ըլլալը ապացուցեցաւ
վաւերագրներով, և մնաց 112,071
րուպլի 82 կոպէկ։

Պ. Կարպատ Եղեանց կապիւր մէջ
իրեն յանձնած պարտութիւն համեմատ
պարտական էր պարտատու վարժարա-
նի կանոնադրութիւնը. այս նպատա-
կով 1890 Օգոստոսին եկաւ Պ. Պոլին
և հո՛ւ՝ թուրքացիներէ յետոյ տեղւոյս
կարեւոր Հայ անձնագործութեան հե-
տադրարանի Սանտարեան վարժարա-
նին Կանոնադրութիւնը, որ Կեդրոնա-
կան Վարչութեան Ռուս Ժողովոյ կող-
մէ քննուեցաւ և վաւերացուցաւ 1892
Մայիսին և որուն գործադրութիւնը
հրամայեցաւ 1892 Մարտ 16 թուա-
կը Պարտագրական հրամանագրով։

Կարգալ Մանան Գաւա, և
Ֆելիքս Դեղարանի ծանու-
ցումը Գ. Եղեանց։

ԱՐՏԱԲԻՆ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Սերպայի Կարպատի

Տարաբար օրէ ի վեր Լիւսիանի
գործողութեանց թատերաւոյրին եկած
լուրերը տարակոյս չէին թողուր թէ
Բուրգալթինի դէպի հիւսիս նահանջով
կը զբաղի. Բոլոր ուսեստեղէններուն
Լիւսիանիէ դուրս հանելը հաստատ-
ուած էր. նաեւ զինուորական բազմա-
թիւ գտնուելուն դէպի հիւսիս նահան-
ջելը, և Մուրաթի մօտ ռուսական նոր
գործաւոր զորքերուն ընդունիլը, այնպէս
որ կարելի էր զայն սա ենթադրութեան
թէ Ռուս Բանակը Հունդիի ետեւը
Մուրաթի-Ինչիլիի մէջ հաւաքուած է
մեծ մասամբ. Ճարտական կողմէ սա-
կան լուր մը կ'ըսէ թէ Ռուսը Լիւսի-
անի հարակալին կողմէ իրենց դը-
քերը կը զօրացնեն և բազմաթիւ զին-
ուորական կարաւաններ Ուսպինի կը
փոխադրեն թէ՛ հոս և թէ Մուրաթի.
Ասով յանկարծ փոխուած կ'ըլլայ ռու-
սական կացութեան ամբողջ շինքը.
Եթէ ստույգ են այս վերին լուրերը,
նահանջի դիտարարութիւնը շուրջ կ'իյ-
նայ. ընդհակառակը կը հաստատուի
այն զաւարիպար թէ Բուրգալթին մը
սաղարթ է ճակատամարտը ընդունելի
Լիւսիանիի մօտ, ինչպէս կանխաւ. ու-
րոշուած էր. Պետերբուրգին այս ընդար-
ձակ ընթացքին մէջ դժուար է սակար-
կող զապախար մը կազմել, երբ մա-
նահանջ աւելցն առաջ կը լսենք շա-
րունակ թէ ռուսը պատրաստութիւն
ներ կը տեսնել իրենց դէպի ի հիւսիս
նահանջելու և ձմեռը յարմար տեղ մը
անցընելու և սպասելու համար որ յա-
ռաշխայ զարման նոր գործողութիւն-
ներու սկսին Ճարտեցններուն դէմ. Այս
պատճառաւ կ'ըսենք թէ վերջնական
ճակատամարտին խնդիրը դեռ բոլոր-
ովն անորոշ է, նոյն իսկ վերին հե-
ռագրելներուն այն ըսածին հակառակ
թէ ճակատամարտը արդէն սկսած է։

Ինչ ենթադրութիւններով կարելի
է ըսել թէ Ռուսական բանակին նա-
հանջը անհերքելի է. Տակալին հա-
տատարել է թէ Բուրգալթինի թը-
սական առաւելութիւնը երաշխաւոր-
ուած ըլլալ։

Լիւսիանի Օգոստ. 26 թուակիր հե-
ռագրեր մը կը ծանուցանէ թէ Բայցէ
գետին հարակալին ճակատին վրայ
գտնուած ամբողջ ռուս զօրքերը Ճա-
րտեցններէն յարձակուի կրկնել. Առա-
ջին բախումին Ճարտեցն կորսնցնցին
և սպայ և ձէ զինուոր, ռուսը հաւա-
նաբար աւելի շատ և կը սպասուի որ
մօտ օրերս խոշոր ճակատամարտ մը
տեղի պիտի ունենայ. Ի մօտոյ բազ-
մաթիւ գտնուել Մանչուրիա կը հա-
նին Ճարտեցն և Բուրգալթին այս միջոց-
ապիտ զաւրի կարելի եղածին չափ
ձգձգելով գործերը, բայց ռուսական
նահանջն ալ արգելելով մինչեւ որ այդ
օգնական գտնուելը հասնին։

Ճարտեցն 20 պաշարման թնդա-
նոթներ Ինչու տարին, Հիւսիսի կող-
մէ Ճարտեցններու թիւն է հետեւեալը.
— Բուրգալթ 100,000, Նոսը 70,000,
Օրու 40,000, Լիւսի գետին ալ եզեր-
քեր վրայ առաջ քալելի 30,000
Ճարտեցն Գետերը, որ յորդած էին,
իշխել են հիմա, և ճամբաները չորացած
ըլլալով, զինուորները հիմա կրնան
քալել։

Բորթ Արթուրի չուրջ մղուած կը-
րիւններու վրայ հետեւեալ նոր մա-
րամատերութիւնները հեռագրուած են
Լոստոնէ, Օգոստ. 26 թիւով.—

Երէկ գիշեր 2 ժամին մէջ նորին
լուսեցան թնդանոթաձգութեան ձա-
յներ. Ռուս վիրաւորներուն թիւը 5000ը
կ'անցնի. 2 ժամու ապաստանող 2 զին-
ցիներուն ըսածին նայելով, Ճարտեցն
Ձառանկա ըլլալներուն ալ սիրելի են,
և այս կերպով խիստ դժուարացեր է
Ռուսներուն զինքը, մինչեւ իսկ փոքր
ողաքներ հիմա կրակի գծին մէջ կը
դառնան։

Օգոստ. 24ին հինգ ռուսական լու-
րակաւոր և երկը թորիքիկապաններ
Բորթ Արթուրի զուրս եղան ճարտա-
կան ակնները մաքրելու համար.
Թորիքիկապաններէն մին զարնուցաւ.
խոշոր ակնի մը և ընկզմեցաւ. հինգ
վարկեան վերջ ուրիշ թորիքիկապան
մը ուրիշ ակնի մը զարնուցաւ, բայց
կրցաւ Բորթ Արթուր վերադառ-
նալ։

Ամերիկայէ եկած լուրերուն նայե-
լով, Ճարտեցն դեռ շատ բաներ ու-
նին ընելու մինչեւ որ Բորթ Արթուրի
սիրեն և Հարկ պիտի ըլլայ Կոլանի
ընկալելու, եթէ Ճարտեցն յաջողին
մէկ ընդհանուր յարձակումով մէկ օր-
ուսն մէջ գրաւել զաւարձ։

Գերման թիւերուն լուրերուն ալ
նայելով, ճարտական վերին յարձա-
կում արեւմտեղ կորուստներով ետ
մղուել է և Ռուսներուն հաւելոյն նայե-
լով, Ճարտեցն այդ յարձակումին հե-
տեւանք (Օգոստ. 22) 12,000 ի մօտ
մարդ կորսնցուցեր են։

ՊԱՏԵՐԱԶՍԸ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԻՐԻԸ

(Վերջին բարբարոս անուամբ Սեր-
պայի Կարպատի Կարպատի պա-
տուած իրենց կանոնադրութեամբ եւ
ստորագրութեամբ)

Հոնոնի Առեւտրական Սենեակին
Մ. Արիական վաճառականութեան մաս
նաճարը նիստ գումարեց նախագա-
ւութեամբ երեսփոխան Մր. Բէստիկի
Ներկայ էին Սենին Գորտաւորի նաւա-
յին ընկերութեանց Հոնոնի գտնուող
բոլոր ներկայացուցիչները. նախագահը
պարզեց կացութիւնը և մասնագու-
թիւնը, որով Անգլիոյ մէջ յառաջ ե-
կած են Ռուս նաւատարմին արարքին
պատճառաւ, բայց խնդրեց որ Անգ-
լիայից իրենց պաշարներու թիւնը չի
կորսնցնեն խառնու ժամանակ. թէեւ
տարակոյս չկայ որ, ըստ, կացու-
թիւնը շատ գոհար է և Անգլիոյ վա-
ճառականները և նաւատարմինը կառա-
վարութեան պաշտպանութիւն խնդ-
րելու իրաւունք ունին։ Ուստի պէտք
է որ վաճառականութեան առեւծ հա-
նուած ներկայ արգելքները միանգամ
ընդ միշտ վերանան։ Ապահովագրու-
թեանց գինները կը բարձրանան մտա-
հոգութեան պատճառով աստիճանով
մը։ Մանաւանդ որ նաւերուն գրեթէ
բոլոր արժեքները Ռուսներուն կողմէ
իրեն արգելուած կը նկատուին։ Ինչ-
պէս Անգլիոյ մէջ, անանկ ալ Հաւ-
պորտի և Անգլիոյ մէջ նաւերը կը
վարարին բոս առեւծու։ Վարչապետ
Մր. Պալմուր պատրաստակամութիւն
յայտնած է ընդունիլ և լսել անգլիացի
վաճառականներուն և նաւատարմին
ընդգրկելու։ Հետեւեալ Ժողովը ու-
րոշեցաւ որ ընդունի, որուն հա-
մեմատ կը խնդրուի որ անգլիական
կառավարութիւնը անմիջական միջոց-
ներ ձեռք առնէ բրիտանական վաճա-
ռականութիւնը պաշտպանելու համար,
որովհետեւ, եթէ այս վիճակը շարու-
նակէ, մեր մրցակիցները պիտի շահին,
մենք պիտի կորսնցնենք, ըստ նախա-
գահը. Ժողովին անմիջական վերջ Պա-
տերաւորութիւն մը գնաց վարչապետ
Մր. Պալմուր ղրով, որ յայտարարեց
Հոնոնի մնացած էր։ Մր. Պալմուր
յայտարարեց թէ Ռուս կառավարու-
թիւնը նոր պայտուութիւններ ստեղծ
է որ կանխոր նաւատորմը այսուհե-
տեւ վաճառականութեան արգելք չը
պիտի ըլլայ։ Ռուսիա դարձաւ յայ-
տարարած է թէ ինչ չկրնայով իր հրա-
մանները Սոլովիւսի հաղորդել, պաշ-
տոն կուտայ Անգլիոյ որ իր մարտա-
նաւերուն միջոցաւ փնտռէ գտնէ և
հարկ եղածը ըսէ Սոլովիւսի։ Ասոր
վրայ աւելց. կառավարութիւնը հրա-
ման տուած է երկու անգլիական յա-
ճանակներու, անմիջական երթալ գրա-
նել Սոլովիւս և Բերքսպուրի, և
հրահանջները անոնց հաղորդել, և ա-
սով վերջ պիտի գտնեն նաւակն խու-
զարկութիւնները. Ի վերջոյ վարչա-
պետը պայտուցուց Պատերաւորութիւ-
նը թէ այսուհետեւ Անգլիայից պիտի
չիմանան նոյն յաճանակներուն կողմէ
անգլիական չղճանալ մը ըստուելու
լուր։ Անգլիական յաճանակները պիտի
կրնան այսօր վարչ գտնել ռուսական
նոյն չղճանալներ։

Ռուս խորագիր Միւսիւ Բոսէլեա-
նի իր թիւերուն մէջ հետեւեալ կը
գրէ.— Ամեր. Ռուսներ, բոլորովին
մոռցած ենք Առուածալին նախադ-
րանքներուն դիմելու հարկը, ներկայ
տագնապալից կացութեան մէջ, երբ
մարդկային միջոցներով կարելի չըլլար
հասնի մեր նպատակին, հրաջեւ
միւս կրնայ այս անկ կացութեան
ըստ հանել ձեռք. Երբ Ռուսը տակա-
ւել կուտայ Հին և քաղաքի մը վը-
րայ յարձակեցան, նոյն քաղաքին Պա-
տերաւոր Առուածալի վրայ կը քալէ.
Սուր Կոյսին պատկերը վրայմիթիւն
ղրկուելով, եկած վարկեանէն իսկ
թշնամին ետ քաղաքեցաւ Երբ սովէն
նկուել Ռուսիան, անմիջական երեք
օրուան ծովագնացութիւն մը պարտա-
ւորի կ'ըլլար, և բոլոր Ռուսները իրենց
զարկները գրկելին ստած ենցիցի-
ները կը վազէին անձեռն խնդրելու
համար. Հիմա Մ. Արեւելի պատե-
րալով պատճառաւ Ռուսիայ կացու-
թիւնը ծանր է և Սոլովիւս ըսն պիտի
ըլլայ եթէ Բորթ Արթուր պաշտպան-
ներուն ջանքերը անօգուտ ըլլան, և
եթէ պարտաւորութիւնը դարձաւ իր-
քաղաքաւոր ետ առեւծու համար կու-
նի մը. Ի՞նչ մեր ճարտեցն թշն-
մինը խնայ մեր վրայ, բայց մենք
մեր ձեռքն եկած պիտի ընենք և Այդ
տեղաւոր բերքաւորացը պիտի փրե-
ցնենք Ճարտեցններուն ճակտերէն։

Եթէ յաջողեց մեր այս ծանր գործին
մէջ, պէտք է ըսել թէ Ամերիկայի
Առուածալի ալը հոյանի և պահպան-
եցաւ մեր Ռուս ժողովուրդը պէտք
է աղօթել Բորթ Արթուրի ապագա-
թեան համար, ինչպէս Ս. Առեւտրանին
մէջ Գանահայի կինը աղօթեց իր աղ-
ջկան համար. Ի՞նչ երկինք մարկ ընէ
Բորթ Արթուրի մէջ շարժարուող ան-
մեղ հոգիներուն աղաղակներուն։ Եթէ
Ռուսիոյ Ս. Միքայիլ երեք օրուան
ծովագնացութեան հրամայէ բեր-
դաւաղողներին ապագան համար Աս-
տուոյ աղօթելու, միթէ տարակոյս
կայ որ հարկը հազարաւոր ռուսա-
ւորի պիտի կատարեն այսպիսի պա-
ղատութիւնը գործ մը։ Մեր Տէրը ըսաւ.
— Ո՛վ որ խնդրէ, պիտի արուի ու-
նայ։ Հիմա, որ Բորթ Արթուր յու-
սանատութիւնը կայ, պէտք է դիմենք
Առուածալ, եթէ մասնաւոր հսկումի
և ծովագնացութեան օր մը որոշուի, և
եթէ այդ օրը Ռուսիոյ ամէն քաղաք-
ներուն և գիւղերուն մէջ կրնանակ
թափարկել կազմուիլ, հաւաքել այս-
պիսի ապացոյցի մը առեւծ միթէ Եր-
կինք պիտի զարտաւորուի Բորթ Ար-
թուրի ապագան հրաջեւ ի գործ դը-
նել։ Մենք ունինք Ս. Կոյսը, որ կը
հսկէ մեր երկրին վրայ, և երբեք չի
լքանք իրեն անգնութիւնը հայրենիքին.
Իր բարեխոսութեան օրինակները ան-
թիւ են։ Մենք ունինք նոր հրաջեւ
գործ մը. Մարքս Մերքալի, որ Աս-
տուոյ ալըին լոյսն է և եթէ ուխտ ը-
նենք և աղգային տաճար մը կազմենք
անոր ի պատիւ, ամէն օր, ամէն ժամ
թանկագին է։ Այո՛, պէտք է աղ-
թենք Աստուծոյ։

Սրկու Ճարտեցնները որոնք
վերջին թիւերաւորի հասան խմ-
բագրութեանց մէջ պաշտոն փոխուելու,
իրեն լրտես ձեռնակալուցանէ Ծառ
կարեւոր նամակներ գտնուած են անոնց
վրայ։

Բուրգալթին բանակէն կը հեռա-
գրուի թէ միայն որ Բուրգալթինի
Բանակը Ճարտեցններէն պակաս
է թուով։ Յաղթող կողմ միշտ մի-
տում մը Ռուս չափապանեցու հակա-
ռակորդին թուական ոյժը։ Միայն
է նեւ այս տպաւորութիւնը թէ Ճար-
տեցն զաւապին Հրետանին Ռուսա-
կանէն գերազանց է։ Ան անհնալեւ
կը վկայու թէ, կ'ըսէ Սրանաւոր
թիւերակիր, ճարտական թնդանոթները
հաւորութեան, գտնեցի ծանրութեան,
կրակ արագութեան և զերաւարտու-
թեան անսակմանով ստորեւ են ռուսա-
կաններին։ Պարզ ուսմիթին պայմանի
կարողութեամբ գերազանց է ճարտա-
կան թնդանոթը։

Այնքանով և Ռուսիայի ծո-
վակալներուն զրկած պաշտպանի հե-
ռագրութեան նայելով, Նովիլ յաճա-
նաւ Ռուսը իրենց իրենց ձեռքով
ընկզմար են թշնամին ձեռք չձգելու
համար։

Գերման թիւերը կը յայտա-
րարեն թէ Բորթ Արթուրի գրաւումով,
Ճարտեցն պիտի պիտի ըլլան Հիւսիսա-
յին Ձիւստանի շուրջերուն և անտա-
ման աղբորութիւն պիտի ունենան մի-
նակն գործերուն վրայ։ Ճարտեցն
բերդը անտիկ ծիպարկար մը պիտի
դարձնեն. Յետոյ անմիջական պիտի
երկան գրաւելու վրայմիթութեան
Բայց ամէնք առաջ Բուրգալթինի հետ
գործը պիտի մնան։ Բորթ Արթուրի
գէմ գործածուած բոլոր զորքերը
թնդանոթները Բուրգալթինի գէմ
պիտի գործեն։ Գերման մասնագէտ
զօրավար մը խորհրդով կուտայ Ռու-
սներուն Ճարտեցններուն հետ իրաւա-
խոն ըլլալ Բորթ Արթուրի անկումին
վերջ, և ապագային աւելի նպատա-
ւոր պայմաններուն թողուել նոր կուր
Մ. Արեւելի գերիշխանութեան հա-
մար, որովհետեւ կապակատար թէ
պատերաւորին հոսանքը կարեւոր փո-
տիւ։ Ռուսական Հրետանին պէտք է
գրաւելու, և Բեքսպուրից պիտի
պէտք է գտնան, կ'ըսէ Գերմանացին,
թէ երկաթուղիի միակ նեղ գիծ մը
կարող չէ քանի որ հազար մղոն եր-
կալութեան գտնուած առաջին անգլի-
անցներուն, որովհետեւ փորձը ցոյց
տուաւ թէ անկ վեց միւսի ի վեր
կարելի չեղաւ բանակի գործը զրկել
զօրավար Բուրգալթինի յարձակողա-
կանի սկսելու համար։

Գ. Բանի կ'ընկարի պատերազմը,
այնքան ալ կ'անկեղայ զօգուտութիւնը
Բորթայի մէջ Ճարտեցններուն գէմ
Ճարտեցն Բորթային կը պահանջէ 50
տարուան համար իրեն կայանորդ
ընել Բորթայի բոլոր թափուր հողերը
Միշտեւ հիմա Ճարտեցն բարեկամ եղող
Ճարտեցն նախադրանքին անգամ այս
պահանջումին վրայ անոր դէմ դար-
ձած են։ Ճարտեցնը ամէն բան մը
անհեղին առեւծ կ'ուզեն, կ'ըսեն Բու-
րգալթին. հետեւեալ մեր ամէնէն մեծ
թշնամիները հիմա Ճարտեցն են և
Կոստ. թէ ի՞նչ մարքէջ նորին Բու-
րգալթին երթալ կացութիւնը ռու-
սականութեան և Բորթայիցները զիտ-
անելու համար։

Օգոստոս 10ի նաւամարտին
Եթէ յաջողեց մեր այս ծանր գործին
մէջ, պէտք է ըսել թէ Ամերիկայի
Առուածալի ալը հոյանի և պահպան-
եցաւ մեր Ռուս ժողովուրդը պէտք
է աղօթել Բորթ Արթուրի ապագա-
թեան համար, ինչպէս Ս. Առ

